

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 20 mars 1919 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förslag om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 m. m.

I en till bankoutskottet avlåten, den 6 mars 1919 dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen, att för sin del antaga följande

Lag

om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges Riksbank.

§ 13.

Från en under riksbankens förvaltning stående särskild fond (avbetalningslånefonden) med ett kapital av aderton miljoner kronor må riksbanken utlämna lån mot förbindelse till återbetalning på vissa bestämda tider samt mot säkerhet, som i mom. d) ovan sägs.

§ 25.

Över riksbankens behållna årliga vinst äger riksdagen förfoga, dock med iakttagande av vad här nedan i § 26 stadgas.

Till riksbankens vinst skall även räknas den vinst för året, som uppstår för avbetalningslånefonden; dock att, därest i följd av lidna förluster denna fond nedgått under aderton miljoner kronor, fondens följande årsvinster främst skola användas för dess uppbringande till nyssnämnda belopp.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk Författningssamling.

Vidare hava fullmäktige, under förutsättning att lag utfärdades i enlighet med förslaget, hemställt, »att nu ifrågavarande ökning av avbetalningslånefonden måtte ske genom överföring av tre miljoner kronor från räkningen reserverade medel till avbetalningslånefonden.»

I sin berörda skrivelse hava fullmäktige till stöd för framställningen *Fullmäktige*. anfört följande:

»Med anledning av framställning från fullmäktige i Sveriges riksbank till bankoutskottet vid 1918 års lagtima riksdag beslöt riksdagen, på utskottets hemställan, att för sin del antaga lag om sådan ändring av 13 § i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges riksbank, att den däri omförmälda avbetalningslånefonden höjdes från förutvarande belopp, tolv och en halv miljoner kronor till femton miljoner kronor; och utfärdade Kungl. Maj:t sådan lag den 8 februari 1918.

I sin berörda framställning framhöllo fullmäktige, att avbetalningslån beviljades huvudsakligen åt näringsidkare, befattningshavare, studerande m. fl. i anspråkslösa ekonomiska villkor, samt att avbetalningslånefonden därför kunde med fullt fog sägas fylla ett verkligt behov, varjämte anfördes, att det skulle vara enligt fullmäktiges mening i hög grad beklagligt, i synnerhet under då rådande ekonomiska förhållanden, om riksbanken nödgades av brist på medel avvisa ansökningar om avbetalningslån, som eljest borde hava beviljats.

Beloppet av utestående avbetalningslån utgjorde den 28 februari 1919 kr. 13,887,176: 69, vadan av fonden återstode obegagnade endast kronor 1,112,823: 31.

Då således avbetalningslånefonden även med sitt sedan föregående år höjda belopp numera tagits i anspråk i så stor utsträckning, att endast något mer än en miljon kronor återstå disponibla, kan ytterligare bekräftelse anses hava erhållits på föregående uttalande om att genom denna fond tillgodoses ett allmänt behov, som särskilt gjort sig gällande under kristiden.

Fonden läser vid sådant förhållande böra hållas vid den storlek, att personer i den ekonomiska ställning, som fonden avser att bereda stöd, kunna fortfarande få skäligen låneanspråk tillgodosedda.

På grund härav anse fullmäktige, att fonden bör ytterligare ökas med tre miljoner kronor till aderton miljoner kronor, varigenom fonden torde bliva tillräcklig att under något år framåt fylla de krav, som kunde komma att ställas på densamma.»

Utskottet.

På grund av vad i ärendet förekommit, anser utskottet sig böra tillstyrka bifall till fullmäktiges förslag om höjning av avbetalningslånefonden med 3 miljoner kronor från 15 miljoner kronor till 18 miljoner kronor. Inom utskottet har visserligen ifrågasatts, huruvida icke, då genom denna fond ett mycket allmänt behov tillgodoses, densamma borde ytterligare något höjas. En dylik åtgärd torde emellertid icke nu vara erforderlig och utskottet håller för övrigt före, att, så snart behov av en dylik ytterligare ökning föreligger, fullmäktige icke lära underlåta att därom i tid inkomma med framställning.

Mot förslaget, att den nu ifrågasatta ökningen måtte ske genom överföring av 3 miljoner kronor från räkningen reserverade medel till avbetalningslånefonden, har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, med bifall till förevarande framställning, må besluta,

1:o) att för sin del antaga följande

»Lag

om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges Riksbank.

§ 13.

Från en under riksbankens förvaltning stående särskild fond (avbetalningslånefonden) med ett kapital av aderton miljoner kronor må riksbanken utlämna lån mot förbindelse till återbetalning på vissa bestämda tider samt mot säkerhet, som i mom. d) ovan sägs.

§ 25.

Över riksbankens behållna årliga vinst äger riksdagen förfoga, dock med iakttagande av vad här nedan i § 26 stadgas.

Till riksbankens vinst skall även räknas den vinst för året, som uppstår för avbetalningslånefonden; dock att, därest i följd av lidna förluster denna fond nedgått under aderton miljoner kronor, fondens följande årsvinster främst skola användas för dess uppbringande till nyssnämnda belopp.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk Författningssamling

samt

2:o) att, under förutsättning av riksdagens bifall till vad under 1:o) här ovan föreslagits, ovan omförmälda ökning av avbetalningslånefonden må ske genom överföring av tre miljoner kronor från räkningen reserverade medel till avbetalningslånefonden.

Stockholm den 20 mars 1919.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Gustafsson, Neiglick, friherre Langenskiöld, Roos, Enhörning* och *Lindgren* samt
av andra kammaren: herrar *Kristensson, Borg, Edbom, Lindvall, Persson, Bäcklund, Olsson* i Berg och *Hagman*.